BMK *Infosheet*

Stappenplan AVG

Met ingang van 25 mei 2018 geldt de nieuwe Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Hieronder volgen 10 stappen om goed voorbereid te zijn op de AVG. Het betreft de 10 stappen zoals deze door de Autoriteit Persoonsgegevens zijn gepubliceerd. Daar waar mogelijk wordt al een invulling gegeven voor de kinderopvang. Aan de hand van dit stappenplan wordt een beeld gegeven waar aan kan worden gewerkt om goed voorbereid te zijn op de AVG. Het doorlopen van het stappenplan geeft niet de garantie dat je compliant bent aan de AVG.

Stap 1 - Bewustwording

Het is van belang dat de medewerkers binnen de organisatie op de hoogte zijn van de nieuwe privacyregels. Via de website van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en de daaraan gekoppelde website hulpbijprivacy.nl worden een aantal instrumenten aangeboden om hierbij te helpen.

Stap 2 – Rechten van betrokkenen

Als gevolg van de AVG krijgen de personen van wie persoonsgegevens worden verwerkt meer en verbeterde privacyrechten. Hierbij kan worden gedacht aan het recht op informatie, toegang, rectificatie, verwijdering, overdraagbaarheid, bezwaar en beperking. Het recht op overdraagbaarheid (dataportabiliteit) is nieuw en geeft een persoon het recht om zijn of haar gegevens eenvoudig te verkrijgen en te kunnen doorgeven aan een andere organisatie. Ook wordt de betrokkenen het recht geboden om niet te worden onderworpen aan geautomatiseerde besluitvorming en profiling. Het is van belang dat je organisatie dusdanig is ingericht dat de nieuwe en verbeterde privacyrechten kunnen worden nageleefd.

Stap 3 – Overzicht van verwerkingen

Vanuit de AVG heb je als organisatie een verantwoordingsplicht. Deze houdt kort gezegd in dat moet kunnen worden aangetoond dat in overeenstemming met de AVG wordt gehandeld. Het is dan ook van belang om bij te houden welke gegevens worden verwerkt. Als je organisatie meer dan 250 medewerkers heeft, ben je verplicht om een register van verwerkingsactiviteiten bij te houden. Voor organisaties met minder dan 250 medewerkers is een register verplicht indien persoonsgegevens worden verwerkt die een hoog risico inhouden voor de rechten en vrijheden van betrokkenen van wie de gegevens worden verwerkt of die vallen onder de categorie bijzondere persoonsgegevens zoals bijvoorbeeld godsdienst, gezondheid en lidmaatschap van een vakbond. Uitgangspunt is dat deze gegevens niet mogen worden verwerkt tenzij er een wettelijke uitzondering is.

Het register van verwerkingsactiviteiten (*of Register van Verwerkingen)* bevat informatie over de persoonsgegevens die worden verwerkt. In het register moet in ieder geval het volgende staan:

- De naam en contactgegevens van je organisatie, of indien van toepassing die van de vertegenwoordiger;
- Waar van toepassing de naam en contactgegevens van partijen waarmee je als organisatie gezamenlijk verwerkingsverantwoordelijk bent;
- De contactgegevens van de functionaris gegevensbescherming (indien aangesteld);
- De verwerkingsdoelen waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt;
- Beschrijving van de categorieën van betrokkenen van wie de persoonsgegevens worden verwerkt *(denk aan: medewerkers, kinderen en ouders)*;
- Beschrijving van de categorieën van persoonsgegevens die worden verwerkt (*denk aan: NAW-gegevens, BSN, foto's etc)*;
- Indien mogelijk, de beoogde termijnen waarbinnen de verschillende categorieën van gegevens moeten worden gewist;
- De categorieën van ontvangers aan wie persoonsgegevens worden verstrekt *(denk aan: scholen, deurwaarder)*;
- Algemene beschrijving van technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen

- Aanvullend zou het volgende kunnen worden opgenomen:
    - Betreft het normale of bijzondere persoonsgegevens;
    - Wettelijke grondslag;
    - Applicatie(s) waar persoonsgegevens in worden verwerkt (middel).

Stap 4 – Data Protection Impact Assessment (DPIA)

Dit wordt ook wel een gegevens-beschermingseffectbeoordeling genoemd. Een dergelijke beoordeling is verplicht als een gegevensverwerking waarschijnlijk een hoog risico voor de privacy oplevert voor betrokkenen van wie de gegevens worden verwerkt. Dit is bijvoorbeeld het geval indien op grote schaal bijzondere persoonsgegevens worden verwerkt of op grote schaal individuen worden gevolgd (profilering). De AP heeft een lijst met 9 criteria gepubliceerd om te kunnen beoordelen of een dergelijke DPIA moet worden uitgevoerd. Er is sprake van een hoog risico wanneer de voorgenomen verwerking aan twee of meer van de criteria voldoet.

- *Een BSN nummer wordt (niet meer) gerekend tot de bijzondere persoonsgegevens. Daarnaast worden kinderen gemonitord binnen de kinderopvang. Dit zou betekenen dat wanneer dit de kernactiviteit van een kinderopvangorganisatie is een DPIA noodzakelijk is. Of dit daadwerkelijk zo is, is nog niet helder.*

Stap 5 – Privacy by design (ontwerp) en privacy by default (standaard instellingen)

Privacy door ontwerp en door standaardinstellingen houdt kort gezegd in dat je privacy en gegevensbescherming meeneemt als eisen bij de ontwikkeling van nieuw beleid of het ontwerp van nieuwe systemen waarmee persoonsgegevens worden verwerkt. Je dient er zorg voor te dragen dat je een zo klein mogelijke inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt bij de verwerkingsactiviteiten, bijvoorbeeld door het toepassen van pseudonimisering en het inbouwen van andere technische waarborgen.

Stap 6 – Een functionaris voor de gegevensbescherming

Als organisaties op grote schaal bijzondere persoonsgegevens verwerken en dit een kernactiviteit is dan is een Functionaris voor de gegevensbescherming (FG) verplicht. Of er sprake is van verwerking op grote schaal kan je vaststellen aan de hand van (onder andere) de volgende criteria:

- het aantal betrokkenen (hetzij als een specifiek aantal, hetzij als deel van de relevante populatie);
- de hoeveelheid gegevens die worden verwerkt;
- de duur of het permanente karakter van de gegevensverwerking;
- de geografische omvang van de verwerking.

Stap 7 – Meldplicht datalekken

Deze blijft onder de AVG nagenoeg hetzelfde als nu het geval is. Er worden wel strengere eisen gesteld aan de registratie van datalekken binnen een organisatie. Alle datalekken die zich binnen de organisatie hebben voorgedaan moeten worden geregistreerd. Op basis van deze registraties kan de AP controleren of aan de meldplicht is voldaan.

De Europese privacytoezichthouders hebben guidelines gepubliceerd over de meldplicht datalekken onder de AVG.

Stap 8 - Verwerkersovereenkomsten

Als met andere partijen persoonsgegevens worden uitgewisseld moet er met deze partijen een verwerkersovereenkomst worden gesloten. Het doel van een verwerkersovereenkomst is dat de partij met wie gegevens worden gedeeld voldoende garanties geeft met betrekking tot het toepassen van passende technische en organisatorische maatregelen. Met als doel dat de verwerking aan de vereisten van de AVG voldoet en de bescherming van de rechten van de betrokkenen is gewaarborgd. Als organisatie ben en blijf je verantwoordelijk voor de naleving van de AVG.

In een verwerkersovereenkomst moet onder andere het volgende worden opgenomen:

- Het onderwerp en de duur van de gegevensverwerking;
- De aard en het doel van de gegevensverwerking;
- Het soort persoonsgegevens;
- De categorieën van betrokkenen;
- De rechten en verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke.

Stap 9 – Leidende toezichthouder

Deze stap is enkel van belang indien er vestigingen van de organisatie in meerdere EU-lidstaten bevinden. In dat geval hoeft onder de AVG maar met één privacytoezichthouder zaken te worden gedaan.

Stap 10 - Toestemming

Voor sommige gegevensverwerkingen is toestemming nodig van betrokkenen. Denk hierbij aan het gebruik van foto's. In het kader van de verantwoordingsplicht richting de AP is het is van belang om te kunnen laten zien dat die toestemming inderdaad is verkregen.

Verwerkingsregister

Onderstaand een voorbeeld van hoe een verwerkingsregister er uit kan zien. **Let op: dit is slechts een voorbeeld is en biedt geen volledig beeld.**

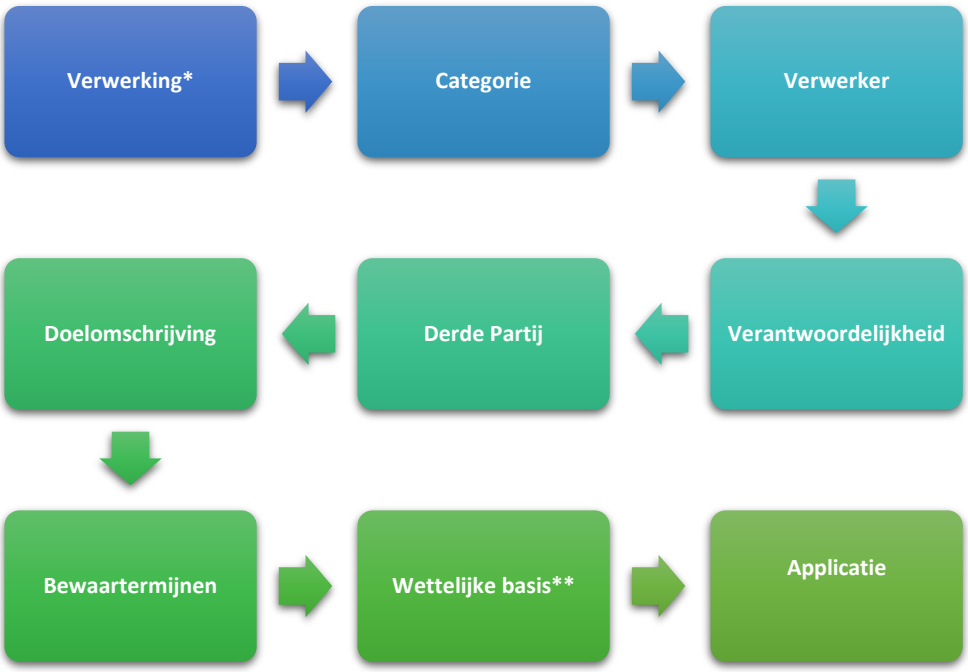

*Verwerking. Denk hierbij aan bijvoorbeeld de volgende gegevens:

- Klantadministratie ouders
- Klantadministratie kind
- Kindplanning en –plaatsing
- Personeelsadministratie
- Salarisverwerking
- Klachtenadministratie

** Wettelijke basis
Onderstaand een overzicht van wetten op basis waarvan persoonsgegevens worden verwerkt

Kaderwetgeving
- Algemene verordening Gegevensbescherming (AVG)

Algemeen
- Wet op de Loonbelasting
- Wet algemene bepalingen Burgerservicenummer
- Wet op de identificatieplicht
- Wet op het bevolkingsonderzoek
- Wetboek van strafrecht
- Algemene wet Bestuursrecht
- Burgerlijk wetboek, boek 6
- Archiefwet

Arbeidsrechtelijk
- CAO Kinderopvang
- Arbowet
- WIA, WAO en WIA

Overheid/Gemeentes
- WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning)
- Jeugdwet
- Participatie wet
- Wet publieke gezondheid
- Basisregistratie personen (BRP)

Kinderopvang
- Wet Kinderopvang
  - Besluit kwaliteit kinderopvang
  - Regeling wet kinderopvang
- Wet algemene bepalingen Burgerservicenummer
- Wet personenregister kinderopvang (VOG)
- Besluit meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling(Veilig thuis)
- BW 2 (artikel 285-307), aansprakelijkheid bestuurders
- BW (artikel 2.9)
- BW 7 (artikel 655)
- Wet IKK
- Wet harmonisatie kinderopvang peuterspeelzalen
- Wet hervorming kindregelingen
- Wet op de ondernemingsraden
- Wet op de identificatieplicht werkgevers
- Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen
- Vrijstellingsbesluit Wbp
- Besluit kinderopvangtoeslag
- Besluit landelijk register kinderopvang en register buitenlandse kinderopvang

Vragen of opmerkingen?
Heb je vragen of opmerkingen? Neem contact met ons op: 085-021 85 00 of info@bmko.nl

De Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang (BMK) is een jonge en sterke organisatie. Opgericht in april 2016 vanuit een gedeelde visie op kinderopvang, bestaat de BMK uit kinderopvangorganisaties die kinderopvang zien als een maatschappelijke opdracht, waarin het welzijn en de ontwikkeling van kinderen centraal staan. De BMK wil dat kinderopvang een basisvoorziening wordt voor alle kinderen van nul tot en met twaalf jaar.

Lid worden of meer informatie?
☎ 085-0218500 | ✉ Info@bmko.nl | 🖷 www.maatschappelijkekinderopvang.nl
Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang,
Koninging Wilhelminalaan 3, 3527 LA Utrecht